

**Budapest Főváros X. ker. Kőbányai Önkormányzat
Polgármestere**

8/345/41/2009
7009 101 2
Budapest, ...

Tárgy: Javaslat nyárfák kivágására és
csonkolására a lakókörnyezet kétszáz
méteres körzetében.

Tisztelt Képviselő-testület!

Dr. Fejér Tibor képviselő úr kezdeményezésére megkezdtük a kerület lakott területein az utcai fasorban található nyárfa állomány felmérését. A felmérés során vizsgáljuk a nyárfák állapotát – kiszáradt, korhadt vagy ifjítással fenntartható – és behatároljuk a helyét.

A munka során sok száraz, beteg nyárfa egyedet találtunk a közterületi zöldsávban, melyek kivágása a rossz állapotuk miatt indokolt. A tapasztaltak alapján a Környezetvédelmi Osztály I ütemben 51 db nyárfa kivágását és az intézmények környezetében 61 db nyárfa csonkolását javasolta a Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságnak.

Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság a 75/2009 (V. 5.) sz. határozatában egyetértett az 50 db kivágott nyárfa azonnali pótlásával.

Jelenleg a felmérés még folyik, de így is látszik, hogy sok fáról van szó, melyek kivágása és pótlása nem kis költséget jelent az önkormányzat számára ezért az csak ütemezve valósítható meg.

A Képviselő-testület 452/2009. (IV. 2.) sz. határozatában felkéri a polgármestert, hogy készítessen szakvéleményt a kerület lakott területén és annak kétszáz méteres körzetében a szemetelő, vattázó nyárfák, egyéb allergén fák kivágásával és pótlásával kapcsolatban, ütemtervvel és költségvonatával.

A Környezetvédelmi Osztály javaslata alapján Móczár Béla kertész szakértőt kértük fel szakvélemény készítésére.

A szakértő úr szakvéleményében jelezte, hogy a kerületben a nyárfákon kívül is sok előregedett, beteg fa található, melyek kivágása balesetveszély - kidőlés, vastag ágak letörése – miatt indokolt lenne.

Az 50 db kivágásra javasolt nyárfát megtekintette és a kivágásukat szükségesnek tartja a környezet veszélyeztetése miatt. Az intézmények környezetében található „vattázó” nyárfa visszacsonkolását is indokoltnak tartja (a csonkolás a „vattázás” kellemetlenségének a visszaszorítását jelenti), de kivágásuk jelentene végleges megoldást.

A szakértő úr egyetért egy 5-10 éves fásítási terv elkészítésével, mely ütemterv tartalmazná a költségvonatot is.

A nyárfa kétlaki növény, ahol a pollen allergiát a himivarú egyedek virágai okozzák, a nőivarú faegyedek kb. 3-4 hétig tartó ún „vattázása” csak kellemetlenséget, bosszúságot okoz, de ezt követően lombkoronájuk hasznos a környezetük – levegőt tisztít, árnyékol és megköti a port – számára.

A fakataszter II ütemének keretében a felmérést a fentiekre való tekintettel az allergén fák jelölésére is kiterjesztjük.

Az 51 db nyárfa kivágására és 61 db fa csonkolására három cégtől kértünk árajánlatot és ebből kettő érkezett be határidőre.

Cég neve	Árajánlat összege
Tizedes István	2.669.160,-
Moto-Lift Kft.	2.966.130,-
Pannon park Kft.	

Az árajánlatok az előterjesztés mellékletét képezik.

A Környezetvédelmi Osztály javasolja a legolcsóbb árajánlat elfogadását. A vállalkozó már többször végzett a kerületben fakivágási munkát.

Határozati javaslat:

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete a „Javaslat nyárfák kivágására és csonkolására a lakókörnyezet kétszáz méteres körzetében” tárgyú előterjesztést megtárgyalta:

1. Egyetért I ütemben 51 db nyárfa kivágásával, valamint 61 db nyárfa csonkolásával az intézmények környezetében.
2. Felkéri a polgármester urat Tizedes István vállalkozóval 2.669.160,- Ft összegű szerződés megkötésére. A pénzügyi forrást a költségvetés felhalmozási célú általános tartalék kerete terhére biztosítja.

Határidő:

2009. december 31.

Felelős:

Verbai Lajos polgármester

Előkészítésért felelős:

dr. Neszteli István jegyző

Végrehajtás előkészítéséért felelős:

Bánhegyiné Binder Zsuzsa osztályvezető
Szarvasi Ákos főosztályvezető

Budapest, 2009. május 10.

Verbai Lajos

Törvényességi szempontból látta:

dr. Neszteli István
j e g y z ő

Melléklet:

- Kivágásra és csonkolásra javasolt nyárfák listája
- Móczár Béla kertész szakértői véleménye
- Árajánlatok

Béla Lajos

Kivágásra és csonkolásra javasolt nyárfák

Kivágásra javasolt

utcanév	darabszám	állapot
Harmat u. (Lavotta u. – Sibrik u. között)	4 db/ p. simonii - kínai nyár	kiszáraz
Harmat u. 78.	1 db/ P. italica – jegenye nyár	kiszáradt
Mádi u. 3-5.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Mádi u. 7-13. között	4 db/P. nigra – fekete nyár	korhadt törzs
Mádi u. 16-18.	2 db/P. nigra – fekete nyár	törzs korhadt
Mádi u. 118.	1 db/P. nigra – fekete nyár	2,5 m magas törzs, száraz
Mádi u. 112.	2 db/P. simonii- kínai nyár	kiszáradt
Mádi u. 164.	1 db/P. simonii – kínai nyár	kiszáradt
Mádi u. 174.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt.
Maláta köz	2 db/P. canescens – szürke nyár	Óvoda miatt kivágás javasolt
Nyitra u. 5.	1 db/P. canescens – szürke nyár	hasadt törzs
Gergely u. – Kada sarok iskola	5 db/P tremula – rezgő nyár	kiszáradó
Gergely u. vége	2 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Szárnyas u. 12	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Szárnyas u. óvoda	4 db/P. nigra – fekete nyár	vattázik
Szárnyas u. 24.	1 db/P. nigra – fekete nyár	törzs korhadt
Szárnyas u. gyermekorvosi rendelő szemben	1 db/P. nigra – fekete nyár	beteg törzs
Szárnyas u. 16.	1 db/P. nigra – fekete nyár	beteg
Bihari út Szállás u. sarok	1 db/P. italica – jegenye nyár	törzs korhadt
Salgotarjáni u. 18.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Vízimalom u. 4-6.	1 db/P. nigra – fekete nyár	Vezeték miatt javasolt
Hortobágyi u. (Rákos-patak - Nemes u. között)	11 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáraz
Újhegyi út - uszoda	1 db/P. euamericana – nemes nyár	kiszáradt
Mádi u. – Sibrik u. sarok Match áruház mellett	1 db/P. marilandica – korai nyár	korhadt

Csonkolásra javasolt

utcanév	darabszám	állapot
Zágrábi ltp.	13db/P. nigra- fekete nyár	Vattázó (bokáig ér)
Mádi u. 4-6. óvoda környéke	12 db/P. nigra – fekete nyár	vattázó
Gyöngyike u.	13 db/P. canadiensis – kanadai nyár	vattázó
Kékvirág u. 3/a óvoda	1 db/P. nigra - fekete nyár	vattázó
Pongrác u. (Salgotarjáni u. – Kőbányai út között)	22 db/P. nigra – fekete nyár	vattázó

argan!
Bele!
 05.07.

Tizedes István
 Kertésztechnikus
 1171 Budapest, Rovátka u. 34.
 Tel/ fax: 256-27-15
 Mobil: 06-30-989-5806

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat
 1102 Budapest, Szent László tér 29.

ÁRAJÁNLAT

A Budapest X. kerület különböző címein lévő fák ifjításáról, illetve kivágásáról a címlista alapján

Kivágásra javasolt fák:

Harmat u.	4 db	1.500.-/db	6.000.-
/ Lavotta u. - Sibrik u. között /			
Harmat u. 78.	1 db		17.000.-
Mádi u. 3-5.	1 db		3.000.-
Mádi u. 7-13.	4 db	6.500.-/ db	26.000.-
Mádi u. 16-18.	2 db	3.000.-/ db	6.000.-
Mádi u. 118.	1 db		8.500.-
Mádi u. 112.	2 db	8.500.-/ db	17.000.-
Mádi u. 164.	1 db		1.000.-
Mádi u. 174.	1 db		8.500.-
Maláta köz	2 db	8.500.-/ db	17.000.-
Nyitra u. 5.	1 db		8.000.-
Gergely u.- Kada u. sarok	3 db	12.000.-/ db	36.000.-
Iskola	2 db	6.500.-/ db	13.000.-
Gergely u. vége	2 db	8.500.-/ db	17.000.-
Szárnyas u. 12.	1 db		12.000.-
Szárnyas u. Óvoda	4 db	8.500.-/ db	34.000.-
Szárnyas u. 24.	1 db		10.000.-
Szárnyas u.	1 db		5.500.-
/A Gyermekorvosi Rendelővel szemben /			
Szárnyas u. 16.	1 db		5.500.-
Bihari út - Szállás u. sarok	1 db		8.500.-
Salgótarjáni u. 18.	1 db		3.000.-
Vizimalom u. 4-6.	1 db		17.000.-
Hortobágyi u.	4 db	3.000.-/ db	12.000.-
Rákos-patak - Nemes u. között	5 db	5.500.-/ db	27.500.-
	2 db	8.500.-/ db	17.000.-
Újhegyi út -Uszoda	1 db		17.000.-
Mádi u. - Sibrik u. sarok	1 db		8.500.-
Match Áruház mellett			

A fakivágások munkadíja összesen:

361.500.-

Ifjításra javasolt fák:

Zágrábi ltp.	13 db	22.000.-/ db	286.000.-
Mádi u. 4-6. Óvoda környéke	12 db	5.000.-/ db	60.000.-
Gyöngyike u.	7 db	14.000.-/ db	98.000.-
	6 db	11.000.-/ db	66.000.-
Kékvirág u. 3/a Óvoda	1 db		20.000.-
Pongrác u. / Salgótarjáni u.	11 db	3.800.-/ db	41.800.-
Kőbányai út között /	11 db	11.000.-/ db	121.000.-

Az ifjítások munkadíja:

692.800.-

Munkadíj összesen:

1.054.300.-

+ 20 % ÁFA

210.860.-

Szállítás:

650 m³1.800.-/ m³

1.170.000.-

+ 20 % ÁFA

234.000.-

Árajánlat összesen:2.669.160.-

TIZEDES ISTVÁN kertésztechnikus

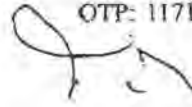

1171 Budapest, Rovátka u. 34.

ÉV-676787

Mobil: 06 30 989-5806

Adószám: 41026128-2-42

OTP: 11717009-20091633

Tisztelettel: Tizedes István
Kertésztechnikus

Budapest, 2009. május 6.

Moto-Lift Szolgáltató Kft

H-2118 Dány, Zöld utca 52.

motolift@gmail.com

Adószám: 13579148-2-13

Tel./Fax: 06-1-259-0961

Jegyzte a Pest Megyei Bíróság Cégbíróság a 13-09-105073 cégjegyzékszámmon

2009. május 7.

Kőbánya Önkormányzat

Polgármesteri Hivatal

Vargáné Lajtai Anna részére

Fax: 4338-390

Árajánlat

nyárfák kivágására és ifjítására az önkormányzat gondozásában lévő területeken

Kivágások

Harmat u. (Lavotta-Sibrik)	4 db	16 476 Ft/db	65 904 Ft
Harmat u.78.szemben	1 db	49 927 Ft/db	49 927 Ft
Mádi u.3-5.	1 db	16 476 Ft/db	16 476 Ft
Mádi u.7-13.	4 db	16 476 Ft/db	65 904 Ft
Mádi u.16-18.	2 db	16 476 Ft/db	32 952 Ft
Mádi u.118.	1 db	49 927 Ft/db	49 927 Ft
<u>Mádi u.112.</u>	2 db	16 476 Ft/db	32 952 Ft
<u>Mádi u.164.</u>	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Mádi u.174.	1 db	16 476 Ft/db	16 476 Ft
Maláta köz	2 db	23 878 Ft/db	47 756 Ft
<u>Nyitra u.5.</u>	1 db	16 476 Ft/db	16 476 Ft
Gergely-Kada sarok, iskola területén	5 db	23 878 Ft/db	119 390 Ft
Gergely u.vége	2 db	16 476 Ft/db	32 952 Ft
Szárnyas u.12.	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Szárnyas u.óvoda	4 db	49 927 Ft/db	199 708 Ft
Szárnyas u.24.	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Szárnyas u.gyermekorvosi rendelővel szemben	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Szárnyas u.16.	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Bihari-Szállás sarok	1 db	16 476 Ft/db	16 476 Ft
<u>Salgótarjáni út 18.</u>	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Vízimalom u.4-6.	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Hortobágyi u.(Rákos-patak és Nemes u.között)	11 db	16 476 Ft/db	181 236 Ft
Újhegyi úti uszodával szemben	1 db	23 878 Ft/db	23 878 Ft
Mádi-Sibrik sarok, Match mellett	1 db	16 476 Ft/db	16 476 Ft

Nettó összesen**1 152 012 Ft****Áfa (20%)****230 402 Ft****Bruttó összesen****1 382 414 Ft**

Ifjítások

Zágrábi ltp.	13 db	23 878 Ft/db	310 414 Ft
Mádi u.4-6. óvoda körül	12 db	23 878 Ft/db	286 536 Ft
Gyöngyike u.	13 db	23 878 Ft/db	310 414 Ft
Kékvirág u.3/A.óvoda	1 db	49 927 Ft/db	49 927 Ft
Pongrác út (Salgótarjáni-Kőbányai között)	22 db	16 476 Ft/db	362 472 Ft

Nettó összesen			1 319 763 Ft
Áfa (20%)			263 953 Ft
Bruttó összesen			1 583 716 Ft

Nettó mindösszesen			2 471 775 Ft
Áfa (20%)			494 355 Ft
Bruttó mindösszesen			2 966 130 Ft

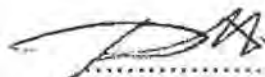
Az aláhúzott címeken a fák faja nem nyár, vagy a listában jelölt fa nem található. Az ajánlatadási idő rövidségére tekintettel, és az ajánlat értékelhetősége miatt vállalható egységárat adtunk meg.

Az árak tartalmazzák a sebkezelés és a szállítás költségeit.

Az árak a munkák egyösszegű megrendelése esetén érvényesek.

Ajánlati kötöttség: 30 nap.

Általános szerződéses feltételeinkről a <http://favagas.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=481996&oldal=1> oldalon tájékozódhat.

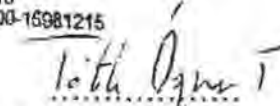

Dombrovski Miklós

projektvezető

30/9666-495

MOTO-LIFT
 Szolgáltató Kft.
 2118 Dány, Zöld u. 92.
 Asz.: 13579148-2-13
 Bsz.: Erste 11600008-00000000-16981215

Tóth Ágnes Terézia

ügyvezető

SZAKVÉLEMÉNY

A KŐBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT RÉSZÉRE

Tárgya: Fasori anyag vizsgálata

Készítette: Móczár Béla kertészmérnök
Parképítési és zöldfelület fenntartási
Gyémántkoszorús Igazságügyi szakértő

A Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala részére tájékoztatás a kerület sorfa anyagának minőségéről és tájékoztatás az esetleg bekövetkező fakidőlések következményeiről, továbbá a nyárfa allergén hatásáról.

A Főváros kiemelt faanyagának 15-20%-a sérült, károsodott, a nem kiemelt, tehát kerületei gondozásban illetve üzemek, közületek, temetők területén álló faanyag 40-60 %-a elöregedett, sérült, hiányos, illetve jelentős részben életveszélyes.

Ez elsősorban nem az ápolási munkák következménye, hanem elsősorban a természetes elöregedési folyamat része.

A jelentős fásítási munkák első menete a XX. század első harmadában történt, ezek a fák főleg Vadgesztenye, Platán és Közönséges Akác fák voltak. Ezek nem csak gyakorlatilag, hanem elméletileg is rövidebb élettartamú fák.

Kiemelt veszélyforrást jelent a 30-as években megjelent nyárfa tömeg, amit az 50-60-as években egy újabb nyárfaültetési hullám követett. További bevett gyakorlat volt nyárfa felhasználása előfásításra, amikor is értékes lassabban növekvő fák mellé nyárfákat is ültettek azzal a szándékkal, hogy ezek védelmében a nemes fák megerősödnek. Sajnos előfordult, hogy merő jó szándékból „favédelemre” hivatkozva nem került sor a nyárfák kivágására az ültetést követő 10-15 éven belül, a megmaradt nyárfák mára már elöregedtek, veszélyes fákká váltak, megkezdődött az ág pusztulás és a törzs-gyökérnyak korhadása is.

A nyárfa ültetés időszakában nem gondoltak arra, hogy az egy allergiát okozó növényfajta, a nőivarú egyedek termése tavasz végén - tehát jelenleg- tömegével borítja be a kerteket, házak udvarait kellemetlen termésükkel. Ma már arra is van példa, hogy vidéki nagy városban lecserélték a nyárfákat, illetve egyes kerületekben is felvetődött ennek a gondolata. A megvalósítás azonban jelentős kiadást jelent, másrészt hatalmas lakossági ellenkezést vált ki, a kiváltott reakció rendkívül kemény, feljelentéseket is eredményezett már. Ennek ellenére a nyárfa állomány leváltása indokolt, mert a balesetek csak így előzhetőek meg és szűnik meg az allergiát okozó termés tömeg is.

Allergiát más növényfajták is okoznak. Pl. Platán ami kórház, főleg szív kórház kertjébe nem javasolt..

A nyár egy kifejezetten rövid életű ipari fa, szinte mindenhol elöregedett. A korona rendszer száradó és az esetek számottevő részében megkezdődött a gyökérnyak pudvásodása is.

Sajnos ezen jelenség, az elöregedés Kőbánya útjainak fáin is rendkívül jól észlelhető A nyár eleve nem alkalmas út fásításra, mert a hatalmas koronája a családi házak fölé tornyosul emeletes házak esetén pedig a fák a fény, azaz az úttest irányába növekednek, veszélyeztetve a gépkocsi forgalmat is./ fotó anyag /.

Hála a folyamatos ellenőrzéseknek számos hibásfa került kivágásra és részben ifjításra is. Az ifjítás csak elodázza a fa kivágását, mert a belső elhalás, a pudvásodás tovább folyik, csak a kisebb korona miatt időlegesen csökken a kidőlési veszély. Így az elmúlt években hibás fa kitörése miatt sem baleset se pedig károkozás nem történt. Hibátlan fák kidőlése mindenhol bekövetkezett a Fővárosban, így a kerületben is. 2008 március 1-i vihar alkalmával 2.600 fa tört ki, ebből a kerületi köztemetőben 80-100 körül volt a kifordult fák száma. Ezek nagyrészt nyárfák, melyeket a vihar töből döntött ki, tehát nem eltört. Ez kivédhetetlen elemi kár, nem megelőzhető. A probléma körre minden tanulmányban fel kell hívni a döntéshozók figyelmét.

A 40-50 éve és részben ezt követően kiültetett sorfák anyag is jelentősen károsodott, ezt ma már részben a kedvezőtlen városi körülmények okozzák, de nagyban hozzájárul a vezeték miatti folyamatos ág visszavágás, koronarendezés. Nem vették figyelembe a területre ültetendő fajták korona méretét, azt, hogy hová való gömb fa, oszlop alakú fa és hol van hely nagy koronájú fák használatára. A nagy koronájú fák nem növekedhetnek a házak fölé a gömbfák sem hajolhatnak az úttest felé, mert az zavarja a teherforgalmat és a kiálló ágakat a kocsik lesodorják. Ennek rendkívül hibás példája a Kerepesi úti fasor a Pláza mögött.

Sajnálatos, de a ma még viszonylag fiatal fák minősége rendkívül leromlott, a fasorok anyag jelentős mértékben sérült, töredező. Számos esetben a fák egymást követve betegegek, sérültek. A mellékelt fénykép felvételek erre utalnak. A pusztulás már olyan mértékű, hogy a fasorok anyaga sok esetben nem is menthető meg, a pótlásnak, felújításnak a kialakult hagyományos módon gyakorlatilag nincs is értelme. Indokolt egy-egy fasor teljes lecserélése, amikor is a fák közé kerül az új fa, mert a kivágott fa helyére az ültetés nem javasolt, mert még talaj csere esetén is marad a közelben a kivágott, fertőzött fa gyökérmaradványa.

Elsősorban a családi házas utcákban jelent fokozott veszélyt a házak fölé tornyosuló nagy méretű, de hibás fák tömege, melyek kivágását a tulajdonosok folyamatosan követelik.

Néhány kiemelt figyelmet érdemlő terület

Vásárváros környéke.

:

A vásárvárost övező területeken illetve a vásárváros területén is tömegével található elhalt nyárfák tömege, itt időszakonként a gyalogos és a gépkocsi forgalom kiemelkedő.

Az út széleken álló fák tömege. Ezek lehetnek a járda mentén (fotóanyag) illetve a parkolóban vagy megdöböntő jelenség a busz megállóban is. Pl. III számú kapuval szemben közterületen. Ennek észlelése még csak nem is igényel kiemelkedő szaktudást egy jobban képzett szakmunkásnak is feltűnik a fa erős sérülése.

Pongrác út

A hatalmas átmenő forgalmú út fölé nagy méretű nyárfák sérült ágai tornyosulnak. A sérüléseket a hatalmas kamionok okozták, mert elmaradt a fák alakító metszése és alacsony volt a törzs is. Kifejezetten nagy forgalmú utak mellé 300-350 cm törzs magasságú fákat kell ültetni az eddigi 220 cm magas fák helyett, ezt a jövőben figyelembe kell venni a fák minőség védelme érdekében. Másrészt a fa sorban elhalt fák is találhatóak (nyárfák)

A szakvélemény részletes kifejtése előtt röviden ismertetem a fák vizsgálatának és bírálatának, valamint a zöldfelület gazdálkodás alapelveit.

A fák a zöldfelületek legfontosabb elemei. Szerepük esztétikai és környezetvédelmi szempontból meghatározó. Élettartamuk rendkívül eltérő, fajta függvénye, gyakorlatilag 40 és 400 esztendő között változik. Városainkban a felső korhatár 120 év. A 120 esztendő csak a parkfára vonatkozik, a sorfák élettartama a körülmények miatt sokkal rövidebb.

A fák kidőlését, elhalását az alábbi okok idézhetik elő:

1./ Jól látható hibák, betegségek.

A korona rész-száradása, ez lehet teljes vagy részleges, és a csúcs száradása, ami egyes fajtákra jellemző.

A gyökérnyak pudvásodása és az odvak kialakulása, amely miatt az ágak letörhetnek és a fa kidőlhet.

A törzs elágazásánál a nedvesedés hatására korhadó foltok kialakulása, amely nagy ágak leszakadását és a fa szétszakadását okozhatja.

A törzsön, a gyökérnyaknál illetve a nagyobb ágakon gombák jelennek meg melyek jelzik a belső pudvásodást a várható törési nyomokat.

A látható hibákat a fa tulajdonosának, ápolójának észlelnie kell, azokat egy átlagos kertész érzékeli is és a hibák elháríthatók, akár részbeni visszavágás, akár a fa kivágása segítségével is.

2./ Rejtett hibák.

Törzsön belüli pudvásodás, amikor is a kéreg és a háncs ép, ott nedvkeringés történik, de a fa belső része elhalt, pudvás.

Korábbi áglevágások, letörések után beforr, de pudvás nyomok, amikor a fán belül hatalmas pudvás odvak képződnek.

Mély árok ásása a fa egyik vagy mindkét oldalán (csatorna építése), amelynek következtében elvágják 2-3 méter mélységben a gyökereket is, melyeknek mintegy 40 %-a is hiányozhat. Közepes szél is kibillentheti a fát.

A fák gyökérnyaka körül odvak alakulhatnak ki, ezek olykor nehezen észlelhetők.

Egyes fajtákra jellemző, hogy nagyobb eső után a lomb sok vizet vesz fel és saját súlya alatt az ágak letörnek, ez is okozott már halálos balesetet.

3./ Előre nem látható hibák

Hatalmas hó, ónos eső vagy dér nyomása.

Szél, vihar, amely egyes városokban és városrészekben pusztít.

Elsősorban lombos fák károsodnak, ahol is a szelet megtöri a lomb felülete.

Villámcsapás, jeges ár.

A rejtett hibákat nem lehet észlelni és az elemi károkat sem lehet elhárítani, megelőzni.

Az elmúlt években a Fővárosban, de hazánk más területein is hatalmas viharok tomboltak és számtalan fa tört ki, köztük hibátlan fák is.

Az Építésügyi és Környezetvédelmi Főosztály kérése alapján megvizsgáltam több fa minőségét is, továbbá megadtam egy rendőrségi bűnvádi vizsgálatról készült szakvéleményt is ami egy társasházon belüli füge fa rongálással foglalkozik. Megvizsgáltam továbbá a mellékletben szereplőt táblázatban felsorolt kivágásra javasolt nyárfák minőségét is **A felsorolt fák kivágása szükséges, a száraz fáknak esztétikai értékük nincs, másrészt veszélyeztetik környezetüket is.** Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az életveszélyes, hibás fák kivágása nem tűr halasztást, mert minden fa kidőléséből keletkezett kárért a tulajdonost vonják felelőségre ami lehet egyszerű kártérítési ügy, de baleset esetén bűnvádi eljárás történik. Hasonló ügyben már volt per, ahol egy kerületi polgármester és a Főpolgármester volt az alperes. Ez esetben az ügy évig folyó peres eljárást jelentett.

Ifjításra javasolt visszavágandó nőivarú egyedek. (melléklet)

A visszavágás következtében 2-3 évre megszűnik az allergiát okozó virágzás, termés hozam .Ez nem egy végleges megoldás de belátható ideig elkerülhető a kellemetlen jelenség. Tovább jelentős költség megtakarítást jelent és a zöld körök ellenállása is kisebb.

Indokolt továbbá az ipari területeken lévő és a magánkertekben álló termő nyárfák felderítése és kivágásának megszervezése, mert ez csak most lehetséges, a virágzások alkalmával A mellékelt fényképfelvételen is jól látszik az üzemi kertből a járda fölé tornyosuló nagy nyárfa. Az, hogy kidőlve a tulajdonos vonható

felelőségre nem gyökeres megoldás, mert a sajtó ezt nem közli csupán az a kerület nevét.

Javaslatok:

Indokolt egy 5 de inkább 10 éves fásítási terv elkészítése, mert csak így biztosítható a szükséges fa váltás és a kerület fasor anyagának leváltása, pótlása. Indokolt, hogy éves ütemezésben 3-4000 fa kerüljön kiültetésre. Minden képen javasolt ennek megtervezése, nem csak pénzügyi, hanem növénybeszerzés szempontjából is. El kell azt kerülni, hogy növény hiánya miatt az kerüljön kiültetésre, ami éppen beszerezhető. Előzetes faiskolai bejárások alkalmával a képviselők meggyőződhetnek arról, hogy belátható időn belül milyen növényanyagra számíthatnak.

Javaslom 3 db faiskola közös bejárását az érdeklődő képviselőkkel, éspedig:

Alsótekeresi Faiskoai Kft

Silvanus Faiskola

Főkert Faiskolája Dunabogdány.

Mind a 3 üzemben felkészült szakemberek vannak és a kerület minden igénye kielégíthető nemcsak sorfa, hanem park fa ,örökzöldek és évelők, rózsza területén is. Hasonlóképpen indokolt volna a Nagytétényi Rozárium megtekintése is, mert a rózsza egy rendkívül értékes kerti dísznövény, használata a jövőben javasolt a kerületben is.

Budapest, 2009. május 6.

Móczár Béla

Móczár Béla

kertészmérnök

igazságügyi szakértő

Hibás, sérült fák a Vásárváros kapujánál, valamint az út, a parkoló mentén

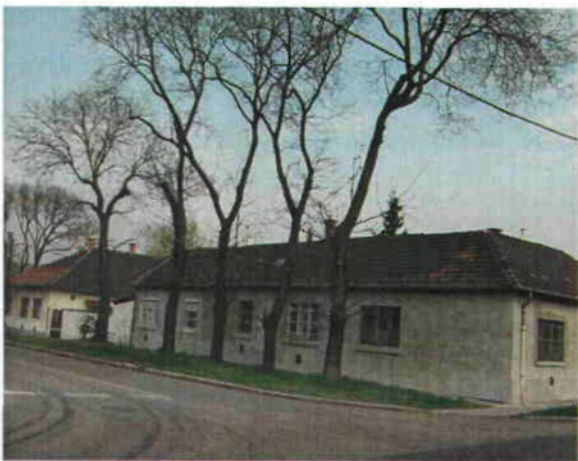

A Ceglédi úti sérült fák

Mázsa utca

Jegenye utca, jegenyenyárfák

Az út fölé benyúló ágak veszélyt jelentenek. A kiszáradt fákat el kell távolítani

A magánterületeken lévő veszélyes fákra is figyelmet kell fordítani

Veszélyes, megdőlt fák a parkoló autók fölött

Sérült, száradó ágrendszerű fák a Városháza körüli parkban

A villanyoszlopot benőtte a magról kelt fa

Az ápolásra több figyelmet kell fordítani

A fák koronájából ágak szakadnak le

A pudvásodó 80 év körüli
jegenyék veszélyeztetik
körünyéküket

Kivágásra javasolt nyárfák

**2009 05. 05. Keköbi 7 sz. napirendi ponthoz
kiegészítés**

Kivágásra javasolt

utcanév	darabszám	állapot
Harmat u. (Lavotta u. – Sibrik u. között)	4 db/ p. simonii - kínai nyár	kiszáraz
Harmat u. 78.	1 db/ P. italica – jegenye nyár	kiszáradt
Mádi u. 3-5.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Mádi u. 7-13. között	4 db/P. nigra – fekete nyár	korhadt törzs
Mádi u. 16-18.	2 db/P. nigra – fekete nyár	törzs korhadt
Mádi u. 118.	1 db/P. nigra – fekete nyár	2,5 m magas törzs, száraz
Mádi u. 112.	2 db/P. simonii- kínai nyár	kiszáradt
Mádi u. 164.	1 db/P. simonii – kínai nyár	kiszáradt
Mádi u. 174.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt.
Maláta köz	2 db/P. canescens – szürke nyár	Óvoda miatt kivágás javasolt
Nyitra u. 5.	1 db/P. canescens – szürke nyár	hasadt törzs
Gergely u. – Kada sarok iskola	5 db/P tremula – rezgő nyár	kiszáradó
Gergely u. vége	2 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Szárnyas u. 12	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Szárnyas u. óvoda	4 db/P. nigra – fekete nyár	vattázik
Szárnyas u. 24.	1 db/P. nigra – fekete nyár	törzs korhadt
Szárnyas u. gyermekorvosi rendelő szemben	1 db/P. nigra – fekete nyár	beteg törzs
Szárnyas u. 16.	1 db/P. nigra – fekete nyár	beteg
Bihari út Szállás u. sarok	1 db/P. italica – jegenye nyár	törzs korhadt
Salgotarjáni u. 18.	1 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáradt
Vízimalom u. 4-6.	1 db/P. nigra – fekete nyár	Vezeték miatt javasolt
Hortobágyi u. (Rákos-patak - Nemes u. között)	11 db/P. nigra – fekete nyár	kiszáraz
Újhegyi út - uszoda	1 db/P. euamericana – nemes nyár	kiszáradt
Mádi u. – Sibrik u. sarok Match áruház mellett	1 db/P. marilandica – korai nyár	korhadt

Ifjításra javasolt

utcanév	darabszám	állapot
Zágrábi ltp.	13db/P. nigra- fekete nyár	Vattázó (bokáig ér)
Mádi u. 4-6. óvoda környéke	12 db/P. nigra – fekete nyár	vattázó
Gyöngyike u.	13 db/P. canadiensis – kanadai nyár	vattázó
Kékvirág u. 3/a óvoda	1 db/P. nigra - fekete nyár	vattázó
Pongrác u. (Salgótarjáni u. – Kőbányai út között)	22 db/P. nigra – fekete nyár	vattázó